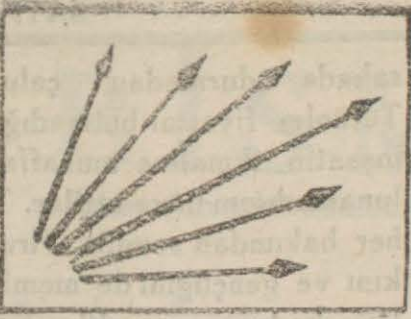

Aydin

İKİNCİ YIL
No : 545
CUMARTESİ
3
Haziran 1339

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayı : 100 Para

Kurultay üyelerinden bir heyet Türkkuşunu gezdiler

Türkkuşunun genç öğretmen namzetleri paraşütlerle plânörlerle muvaffakiyetli uçuşlar yaptılar

Ankara 2 — Kurultay delegelerinden 150 kişilik bir heyet bugün Türkkuşunun plânör kısmını gezmış ve Türkkuşunun genç öğretmen namzetleri paraşütlerle atlama ve plânörlerle akrobasi gösterileri yapmışlar ve giddetli alkışlanmışlardır. Bundan sonra Etimesuttaki

motörlü tayyarecilik alanına gidilmiş, genç plotlar bir filo uçuşu ve akrobasi hareketler yapmışlardır. Üç kız plot başöğretmen Sabiha Gökçen tarafından akrobasi hareketler yapılmıştır. Buradan Türkkuşunun Akköprüdeki plânör inşaatı gezilerek

Türkkuşu mektebine gidilmiştir. Türkkuşu başkanı Erzurum mebusu Şükrü Koçak misafirlere izahat vermiş ve Çanakka- le murahhası Halil Vilmaç arkadaşları namına gördükleri çalışmadan intizam ve mükemmeliyetten dolayı teşekkür etmiştir. a.a.

Hariciye vekilimizin

Pari Suvar gazetesinde intişar eden beyanatı hakikata uygun değildir

Ankara 2 — Pari suvar gazetesinde intişar eden ve hariciye vekilimize atfedilen beyanatın hakikate tevafuk etmediğini ve bu yazının hariciye vekilimizin fikri ve mütalaalarına uygun olmadığını beyana Anadolu ajansı mezdur. a.a.

Romen

Hariciye nazırı Ankaraya gelecek

Bükreş 2 — Kral Karolun tekrar tahta çıkması şenliklerinden sonra hariciye nazırı Gafenkonun Ankara ve Atina ya gideceği teyit etmektedir.

İngiliz

Kadınları arasında tayyarecilik hevesi

Londra 2 — İngilterede tayyareci olmak için müracaat eden kadınların miktarı fevkalâde artmıştır. 15 Mayıs'tan beri 67 şer kadından mürakkep sekiz müfreze teşkil edilmiştir.

Polonya

Hariciye nazırı İngiliz elçisiyle konuştu

Varşova 2 — Hariciye nazırı Bek İngiliz büyük elçisini kabul ederek uzun müddet görüşmüştür. a.a.

Çocuk

Esirgeme kurumunun 15 günlük mesaisi

Ankara 2 — Son 15 günde çocuk esirgeme kurumuna müracaat 415 hasta çocuk ve 305 çocukta dış bakım evinde tedavi edilmiştir. 17 yavruya para yardımı yapılmış ve 4 çocuk geydirilmiştir.

1189 çocuk kurumun sıcak banyolarından istifade etmiş ve 1581 süt yavrusuna 1040 kilo pastörize edilmiş süt verilmiştir. 15 günde kurumca yardım edilen çocuk miktarı 3807 ye baliğ olmuştur. a.a.

İngilterenin Roma sefiri

Kont Cıyanoyu ziyaret etti

Roma 2 — İngilterenin Roma büyük elçisi dün akşam hariciye nazırı Kont Cıyanoyu ziyaret etmiştir. Bu görüşme hakkında hiç malûmat alınmamıştır. a.a.

Bir Askerî heyetimiz

General Kâzım Urbayın riyasetinde Londraya gidiyor

Londra 2 — Bir Türk askerî heyetinin General Kâzım Urbayın riyaseti altında Londraya gelmesi beklenmektedir. Heyetimiz İngiliz askerî makamatile müsellah bir ihtilâf zuhrunda alınması icap eden tedbirleri görüşecektir. Bu hususta Türk-İngiliz hükümetleri arasında müzakereler vuku bulmaktadır.

İngiliz Genel kurmayile görüşmek üzere Londraya gelecek

olan Fransız baş kumandanı general Gamlen, bu fırsattan istifade ederek Türk heyetile de görüşecektir.

Heyet silâh fabrikalarıyla tayyare meydanlarını gezecek ve bilhassa silâh ve tayyare mübayaası hususunda İngiliz piyasasını tetkik edecektir. alınacak harp levazımının bedeli açılan ihracat kredileriyle tediye olunacaktır. a.a.

Hvas ajansına göre

Türk - Fransız anlaşması yakında imzalanacak

Paris 2 — Salâhiyetli mahafilde, Türk - Fransız anlaşmalarının Sovyetlerle yapılacak anlaşmalardan evvel yapılacağına muhakkak nazariye bakılmaktadır.

Hatay anlaşmasıyla Türk - Fransız anlaşması beraber ilân edilecektir.

Sovyet Rusvada nüfus tezayüdü

Moskova 2 — 1938 senesinde yapılan tahrir nüfusun neticesi ilân edilen rakamlara göre Sovyetler birliğinin nüfusu 170 milyon 467 bin 176 dır. Bu miktarda 1926 tahrir nüfusuna göre yüzde 29 nisbetinde bir tezayüd vardır. a.a.

Halkevinde

Dikiş Sergisi açıldı

Dün saat 18 de Halkevimizdeki biçki dikiş ve çiçek sergisi kalabalık bir meraklı huzur ile açılmıştır. Açılma merasimine istiklâl marşımızla başlanmış müteakiben ilbay vekili mektupçu B. Rifat Erdal; insan ruhunun bedii sanatlara karşı olan kuvvetli temayüllerine tercüman sayılan bu nevi sergilerin bilhassa kadınlarımızın göz nuru ve el emeği olması itibariyle başka bir kıymet ve hususiyet taşıdığını tebarüz ettirmişlerdir.

Rifat Erdal, Türk kadınlarının bu bedii temayül ve arzularına tercüman olmak yolundaki kudretlerini de takdirle ilâve ve ifade ettikten sonra, kendisine verilen makasla kapıdaki kırmızı kurdeleyi kesmişlerdir.

Sergiye daha ilk günde pek çok yurtdaş ziyaret etmiş ve büyük hayranlıklarla ayrılmışlardır.

Sergi yurtdaşlarımıza bir hafta kadar açık kalacaktır. Bu münasebetle az zamanda değerli eserler vermek ve Aydın kadınlığının ince ve dürüst zevkini filen teşrih etmek yolunda faaliyet göstermiş olan genç kız ve kadınlarımızı tebrik etmeği bir vazife biliriz.

Düğünlerde israfın men'i

Düğünlerde yapılan lüzumsuz ve fuzuli israflarla vukubulan borçlanmadan bir çok aile yuvalarının daha kurulmadan yıkıldıkları malumdur.

İlk günde genç evlilerin ayrılmasına ve bir takım aile yuvalarının dağılmasına sebep olan bu kötü adetin ortadan kaldırılması için alınan mahalli tedbirlerden başka hükümetimiz ayrıca (düğünlerde israfın men'i) kanununu çok zaman evvel neşretmiş olmasına rağmen bu kanun tatbikatının bazı yerlerde zaman zaman gevşediği görülmekte olduğundan dabiliye vekâleti vilâyetlere gönderdiği yeni bir tamimle idare amirlerinin bu mesele üzerinde nazarı dikkatlerini celbetmiştir. Vekâletin tamimi şudur:

"25 Tegrini sani 336 taribli ve 55 sayılı (Düğünlerde israfın men'i) hakkındaki kanunun hüsnü tatbik ve takip edilmemesinden gerek şehir ve kasabalarda ve gerek köylerde evlenme çağına giren gençlerin sakim bir itiyat

eseri olarak verilmesi icap eden hediyeyle, düğünlerde yapılan fuzuli masraflara karşılık olmak üzere şuradan buradan borç para tedrik etmek zaruretine düştükleri ve bunu yapamayanların da parasızlık yüzünden akitlerini icra ettiremedikleri gibi bir çok gençlerin de bu sebepten evlenmekten kaçındıkları anlaşılmaktadır.

Daha ilk teessüsünde fena şartlar altında kurulan aile yuvaları ağır borçları ödemek için mütemadiyen çırpınmakta ve nihayet bu hal ailenin buhur ve saadetini kaçırmakta ve bu yüzden bir çok ayrılmalara sebep olmaktadır.

Devletin nüfus siyaseti üzerinde pek menfi akisler yapan bu vaziyetlerin önüne geçilmesi için şimdiye kadar umumî meclislerde hazırlanmış ve zaman zaman tatbikatına geçilmiş olan talimatnameler ahkâmının tamamı ve hassasiyetle tatbiki ile kanun hükümlerinin yerine getirilmesi ehemmiyetle tebliğ ve rica olunur.

İngiliz kabinesi

Moskovaya bir nazır gönderecek

Londra 2 — Deyli meyil gazetesinin yazdığına göre : kabine Sovyet hariciye komiseri Molotofla görüşmek üzere Moskovaya bir nazır göndermek tasavvurundadır. Bu hususta hariciye nazırı Lord Halifaksın ismi ileri sürülüyorsa da Halifaksın çok meşgul olmasından mümtaz bir politika adamı gönderilmesi muhtemeldir. a.a.

5000 İtalyan gönüllüsü

Kadiksten hareket etti

Kadiks 2 — İspanyadaki İtalyan gönüllülerini götürcek olan son vapur beş bin gönüllüyü hamilen Kadiksten İtalyaya hareket etmiştir. a.a.

Ortakçı Kaplıcaları bu yıl açılmıyacak

Ortakçı köyü muhtarlığından aldığımız bir mektupta:

Altmış senelik işletme imtiyazı iktisat vekâletince Ortakçı köyünden Mehmet Şenol'a verildiği ilân edilen Ortakçı kaplıcalarının Sıhhiye vekâletinin müsaadesi olmadığından kapatıldığı cihetiyle halkımızın bu sene masraf yaparak kaplıcalardan istifade maksadiyle Ortakçıya gelmemeleri rica edilmektedir.

Millî Şefi dinlerken :

Talâkat çağlıyanı

Fazıl Ahmet Aykaç

İsmet İnönü'nü birinci defa dinlemiyoruz. Onu savaş meydanlarında, irfan tepelerinde de bir çok kere alkışlamışızdır. Ancak hemen şimdiden söyleyelim. Cumhuriyeti son nutkunda adeta bir şelâle oldu. Bir fikir ve karar şelâlesi... Kendisinin — sesini demiyeceğim — çağlıtısını dinlerken şöyle şeyler düşünüyordum:

Malûm ya; taşması, en tehavürlü bir sel manzarası alan muazzam belâgatler yok değildir; ancak insan bir nehrin coşmasını seyrederken, bütün o kudretin gayet muntazam bir kanal içinden akarak hiç bir tarafı basmamasına, kucağında yalnız bereket taşıyan en küçük zararlılıktan uzak kalmasına pek güç rastlayabilir. İşte İsmet İnönü böyle bir şey yaptı. Denilebilir ki Büyük Şefin yurt geleceği hakkında verdiği müjdelere bizi en çok inandıracak başlıca delil, bizzat kendisi olmuştur.

Kısaca bazı tahliller yapalım: Nutku kavrayıp sürüklediği meseleler bakımından bazı bölgelere ayırabiliriz. İsmet İnönü her şeyin başına cumhuriyeti koyuyor ve şu çelik sözleri söylüyordu.

"Türk milletinin cumhuriyet rejiminde en iyi tesanüdü bulmuş olduğuna, en şüpheli nazlar kani olmaktan başka başka Bu cümlede pek mühim bir hakikat görüyoruz; demek ki şu anımızda dün sağlam bir kanaat olarak doğan cumhuriyet umdesi, bu gün bütün milletin vicdanında garantileşen bir iman abidesi olmuştur. Ne mesut hadisel! Bu değeri ölçülmeyecek kadar büyük zaferi, Milli Şefimiz gibi idealciliğini fassılasız bir (realizm) kontrolü altında bulunduran ve zekâ ismeti üzerinde de ruh ifadesi kadar titiz davranan bir baştan işitmek doğrusu saadettir. Kendimizi kutlulayalım.

Cumhurreisi ikinci mülâhaza hamlesinde ortaya koyduğu birinci düsturun en tabii neticesine varıyor:

Halk idaresinin kıymeti ve bunu günden güne kemallendirmek davasında gerek kendisinin, gerek parti ile tekmil Türkiye'nin dünkü, bu günkü ve yarınki faaliyeti sistemleme vazifesi. İsmet İnönü, [buları söylerken en sarp bayırlara ne kadar kolaylıkla tırmanmış — anlatılamaz. Kendisi bir dakika evvel her hangi bir mevzuun vadisinde iken bir dakika sonra görüyorduk ki tâ tepelere çıkmıştır.

Şu cümleler üzerinde dikkatleri durdurmak isteriz:

"Önümüzdeki senelerde nüfusunuzun çoğunu teşkil eden köylümüzün gerek tabii, gerek seçim hususunda seviyesini yükseltmeyi başlıca hedef tutacağız. Bu hususta elde edeceğimiz neticelere çok ehemmiyet ve kıymet veriyoruz;,"

"Bizden sonra gelecek vatan-daşlara, milletimizin siyasi hayatında ilerlemiş bir seviye terketmek, başlıca emelimizdir;,"

Ne mutlu yarının türk çocuklarına !

Nutkun bundan sonrası bütün anlamı ile bir "feveran" ve "feyezan" heybeti almıştı. Nasıl ki bir kartal yükseklerde uçarken uçuşlarında saklı bütün tehlikeleri hem tamı tamına, hem de hiç pervasız bir gözle görür; İsmet İnönü de böyle yaptı. Kuvvetli bir râsıt gibi daima yukarıdan aşağılara bakıyor, sonra bir tayyare halinde tekrar havalanıyordu. Beşer mukadderatına abanan kâbustan bahsederken Şefimiz "Bugün insanlık, milletler arasında ciddi bir emniyet buhranı geçirmektedir.," diyor. Evet emniyet buhranı... Her gün bir türlüünden bahsedilen sayısız buhranın işte ana kaynağı buradadır. Zira emniyet buhranı demek, ruhlarda, vicdanlarda âsâysızlık demektir. Bu âsâysızlık sarası, sirayetini, hattâ saldırısını ilerlete ilerlete beynelmilel kalbe kadar vardırırsa insanlıkta artık huzur ve sükûn aranabilir mi? Fertler arasındaki, bağların inkişafı, müteakbil inan ve güvenden daha kuvvetli hangi âmile maliktir? Şu halde milletler arası itimadın yıkılmasını bir nevi medeniyet de yanlış olmaz. Emniyetsizlik cihan havası içinde bir boğucu gaza benzedi. Onun içindir ki türk milleti de, bütün sulhsever medeniyet câmiaları gibi büyük ödevler almış bulunuyor. Ana toprağın aziz haklarını, yüksek istiklâl ve şerefini muhafaza kadar, sulh kurumunun da temellerini sağlamlaştırma ödevi.

Bu dava üzerinde hükümetimizin şamatasız ve açık vaziyetini pek iyi biliyorduk. İsmet İnönü'nün nutkundaki keskin ve yalçın sarahat ise vaziyete büsbütün katıyet vermiş bulunuyor. Cumhurreisinin şu hükümleri gelecek insanlığın değişmez bir medeniyet şiarı olacak mahiyettedir diyebiliriz.

"Nüfusu çok milletler gibi nüfusu az milletlerin de müstakil ve milli bir hayata müstahak oldukları samimi surette kabul edilmelidir. İnsan cemiyetlerinin büyükleri tarafından yutulması mukadder olduğu nazariyesini hiç bir yer için kabul etmiyoruz, kabul etmeyeceğiz !"

İsmet İnönü Balkan ve Sadebat paktlarıyla son Türk - İngiliz anlaşmasının sulhçu vasıflarını bütün canıyla tebarüz ettirdikten sonra pek kıymetli başka haberler verdi. Sovyet dostlarımızla aramızda mevcut sevgi ve samimiyat duygularının her zamankinden daha sıcak olduğunu ve bitmek üzere olan Hatay meselesinden sonra Türk Fransız dostluğunun kopmaz bağlarla büsbütün perçinleneceğini gene aziz Şefimizin ağzın-

Aydın Öğretmenlerinin
Torbalı - Tire - Ödemiş Gezisi

İspekter : Fikret Başaran

Öğretmenlerimizin Tire ve Ödemiş tertip ettikleri gezi mü-nasebetile ispekte Fikret Başaranın gazetemiz için hazırladıkları bu yazıyı, iyi tetkiklerin mahsulü olması itibarile gecikmesini nazarı itibara almayarak okurlarımıza sunuyoruz:

— Dünkü sayıdan devam —

Kafileden çoğumuz, Tireyi ilk defa görüyorduk. Bilmem ki neden Tire, hepimize pek sempatik, sempatik olduğu kadar da şirin göründü. Yedi binden fazla ev ve 25000 den fazla da nüfus taşıyan bu şehirde bir kaynaşma ve canlılık vardı. Otelleri temiz, lokantaları temizdi. Saat 24 de kadar Tireli öğretmenler arasında gezdik, eğlendik, ahengimizi ve neşemizi kaybetmedik. Bize gösterilen otelde geceledik.

Ertesi günü yine meslektaşların rehberliğiyle Etnoğrafya müzesine gittik, müze, Yeşil İmaret denilen camide beş yıl önce kurulmuş, dereceli inkişafına çalışılmış, bugün ziyarete ve tetkike değer zenginçe bir müze haline getirilmiştir. Tire nüfus memuru olan genç ve enerjik bir arkadaş bu müzenin fahri başkanı olarak bize prezante edildi. Müze ve müzede mevcut eşya hakkında kendisinden malumat istedik burada hülasa edeceğim şu izahatı lutfettiler :

" — Bu müzenin beş yıllık bir hayatı var, gerek tesadüfi bulunan eserler ve antikiteler, len eserler ve etnoğrafik eşya, her fırsattan ağırlanılarak müzeye mal edilmektedir. Şu gördüğünüz tekke eşyası da İzmir, Tire ve Muğla tekkelerinden getirilmiştir. Şu sütunlar Diyanet mabedine aittir. „ İçerde iyi ve ilmi bir tertibe tabi tutulmuş küçük eserler, toprak vazo ve heykeller dikkatimizi çekmişti. Bunlar hakkında da malumat verirken : " Şu heykel, Romalılara ait meyve mabudesi, şu heykel de Yunanlıların şarap ilâhesi Baküse aittir. Türlü yazılar, mozaikler hakkında da

dan duymuş bulunuyoruz. Bütün bu dürüst sözler yurdumuzun dış varlığında yeni bir inkişaf mevsiminin açılmaya başladığını göstermektedir.

Milli müdafaamızla insanlık ailesindeki mevkiimize gelince; hemen şunları söyleyeceğiz:

Vaktiyle de işaret ettiğimiz gibi donuk yaratılışları kolayca buzlaştıran vazife fikri, zaten sıcak milletleri büsbütün kaynatır. Türkiye ise bu duygunun en yüksek tepesine her zaman yurt müdafaası mevzuunda çıkmıştır. Şu hakikatin tek bir istisnası gösterilebilir mi?

Sakarya, Kızılırmak vs. gibi nehirler, toprak üstündeki bin türlü arızayı yenerek nasıl yoluna devam ederse, nutkun bu kısımları da ilerdeki ideal ummanına öylece uzanıyor. Geçtiği kıyıların siyasi ve içtimai manzaralarından göğsüne akse-den hiç bir peyzayı unutmayarak, hepimize yeni bir kudret şuru veren şu satırları bir ke-re de beraber okuyalım:

izahatı aldıktan sonra bahçeye çıkıldı. Eski tabip ve fen adamlarından Mehmet Ataulhahın kabri... (Bu zatın halen Viyana sarayı krali kapısının üstünde adı yazılı imiş, ve yüzlerce eseri mevcutmuş) Tireli muzayikinden Abdullah Zühüdün, İnci Mustafa ve Yegen Ali paşaların, Bayazidin karısı Hafize hanımın ve Zeynelabidin'in kabir taşları gösterildi ve bunlar hakkında yeter malumat verildi.

Çok müteessirim ki ne bu eserlere ait fotoğraflar elde etmiye muvaffak olabildim, ne de bir kaç poz aldıra bildim. Aydınımızda da böyle bir müze vücudunda getirilmesi her halde çok faydalı bir çalışma sahasını teşkil edecektir kanaatındayım.

Ayrılma zamanına kadar Dere ağzı denilen mesiresini gördük. Burası baştan başa bir şiiirdi. Tabiat, bu dere boyunca işlerken hiç te kıskanç davranmamış, insan elinin küçük bir yardımını bile görmediği halde asırlarca güzelliğini saklamış... Dere üstündeki setlerde kurulan keten ipi tezgâhlarında çalışanlara doğrusu imrendim. Orada bulunan bir kahvede beş on dakika için istirahat çekil-dim. İhtilâsı ıyvarına sordum. Biraz da kültür hayatı etrafında bize malûmat verir misiniz dedim; kaza merkezinde üçü tam, ikisi eksik devreli beş ilk okulu bulunduğunu söyledi.

Merkezde ilk okullar öğretmen kadrosunun 32 olduğunu mevcut okul kuraklarının ihtiyaca cevap vermediğini, bir orta okul binasının inşasına başlandığını, şimdiye kadar 40 bin küsur lira harcantıldığını ve bunun yalnız Tire halkının yaptığı teberrula meydan aldığını, bu iş için teşekkül eden Orta okul koruma cemiyetleri bu

" Türk milleti yüksek ideali ve hayati menfaati kendisiyle beraber olan milletlerle birlikte göz kamaştıracak yeni kahramanlık menkıbeleri yazmak için tamamiyle hazır ve katı olarak karar vermiş bir haldedir. "

İsmet İnönü'nün hakkı var; şu vasıflarda bir milletle medeniyet ailesi neye öğünmesin ?

Makalemi bitmeden evvel bir noktayı itiraf edeceğim:

Kudretli, hikmetli ve haşmetli talâkatını saygı ile dinlediğim İsmet İnönü'nü en asil belâgatının tâ zirvesinde ne vakit gördüm bilir misiniz?

Atatürkün muazzam hatırası önünde sustuğu ve bütün kurtlayı sükûta davet ettiği zaman !

O dakikada bir daha duydum ki giden millet büyüğünün heybetli susuşundan sonra bizi tesellilendirmek için Milli Şefin sadasından daha cana yakın hiç bir ses yoktur !

sahada durmadan çalıştılar. Tütünler fiyatını bulmadığı için inşaatın ikmaline muvaffak olunamadığını ilâve ettiler. Tireyi her bakımdan sevdik. Tire halkını ve gençliğini de memleketleri kadar sempatik bulduk. Eğer ayrılırken istasyon bahçesinin bakımsızlığını görmeseydik ve istasyona kadar uzanan yolun kafiyeyle âdeta sersemleten tozunu daha bir müddet için ruzgâr bize göstermeseydi her halde Tireden çok müsbet bir iz ve duyula ayrılacaktık.

Saat 11 de — İzmir - Tire tenezzüh katarı gelince biz de Ödemiş hareket ettik. Tam saat 12,15 te Ödemiş geldik. İstiklâl okulunun bir kaç öğretmeni bizi karşıladı. Doğruca mektebe gidildi. Bölge ispekte ri Bay Sadık ta bize refakat ettiler ve Ödemiş terkedinceye kadar bizi yalnız bırakmadılar. Ödemiş te 8 saat kaldık. Bu kısa zamandan çok faydalanmayı düşündük, pazara rastladığı için dükkünlar ve çarşı kapalı idi. Büyük bir tesadüf, Ödemişin kiraz bayramı varmış, bu bayram da Birgi nahiyesinde yapılmış. Bu fırsatı kaçırmak istemedik. İspekte ri Bay sadığın rehberliği altında bir otobüsle 14 arkadaş şehre 9 kilometre mesafedeki Birgiye gittik. (İmam Birgininin) kabrini ve medresesini gördük. Aydın oğullarından Mehmed beyin yaptırdığı camii tetkik ettik. Yeni yaptırılan Kâzım paşa ilk okulunu ziyaret ettik, sonra kiraz bahçelerine açıldık, bahçelerde bir kalabalık vardı. Fakat zabturate yoktu. fazla kalamadık, otobüsümüz bizi vaktinde Ödemiş ulaştırdı. Çokluk zamanımızı tayyare parkında geçirdik.

Park cidden güzel ve bakımlı, parka bitişik genişçe bir arsa, çocuk esirgeme kurumu tarafından çocuk bahçesi haline getirilmiş, çocuklar için türlü eğlence vasıtaları tedarik edilmiş çocukların neşesine, tatlı emeller taşıyan heyecanlarına payan yok. Aydın çocukları adına doğrusu bunada imrendik. 20 bin nüfusu ve 7 bin kadar evi olan Ödemiş, bilmem ki neden bize Tire kadar güzel görünmedi. Pazara tesadüf etmesi, her tarafın kapalı bulunuşu da bu intibayı veren âmillerden olsa gerek.. Elektrik tesiatı çok muntazam kilovatı 12,5 kuruşa kullanan halk, elektrikten çok istifade ediyorlar. Telefonlar otomatik.. Mezbahası, fenni usulleri ve evsafı haiz, yeni yapılmakta olan istasyon, şehre ayrı bir güzellik vermektedir.

Bu şehrin de kendine göre stilleri ve güzellikleri var. Her iki şehir Egenin en güzel birer parçası, birer pırlantası, işlenmiye çok müsait, inkişafa çok müsteit.. burada da bir lise kurma cemiyeti var. Bu cemiyet, memlekete bir lise kazandırmak için çalışıyor, şimdiden binasını hazırlıyor, Aydınımızda bu ihtiyacı uzun yıllardanberi duymaktadır. Ne olur, burada, böyle bir cemiyet kurulsa, faaliyete geçse, tohumunu saçsa, yakın bir atide mahsulünü idrâk etse memleket gençliğinin de bu sahada hemen harekete

BISMARCK

VE

Alman İmparatorluğunun Kuruluşu

Yazan : Jamesi Wycliffe Headlam

Terceme eden : M. Nedim Müren

— 39 —

Bazı kimseler yalnız kalma tehlikesinden bahsettiler, "400- bin kişiyle tecrit etmeliyiz," dedi. Fransız murahhası "takip ettiği siyasetin yeni bir Jenaya yol açabileceği hususunda onu ikaz etti, "O," niçin Waterloooya değil," diye cevap verdi. Diğer takım kimseler sahillerine yapılacak olan İngiliz ablokasından bahsettiler, o "bunun Prusyadan ziyade İngiltereyi mutazzır edecekğine," işaret etti.

"Cesur olalım ve kendi kuvvetimize güvenelim. Rusya ile bir ittifak akdedeceğimiz endişesini vererek Avusturyayı, ve garp devletlerine iltihak edeceğimiz düşüncesini telkin ederek Rusyayı korkutalım. Rusya ile aynı tarafta bulunmamıza imkân olmadığı doğru bile olsa hiç olmazsa bunu yapabiliriz diye korkutmak imkânını muhafaza edelim."

Netice, kralın karakterinden bekleyebileceğimiz şekilde tahakkuk etti. Muhasım bezirgânlardan hiç birisi üzerinde karar vermiyerek, ikisi arasında müte reddit kaldı ve bir ona, bir buna yardım etmeyi düşündü.

Mart içinde, Bismarck henüz Berlindeyken İngiliz taraftarı parti birden bire gözden düşüverdi. Bunsen londradan geri çağrıldı, nezarete başta gelen müdafileri olan Bonin azledildi. Garpcı ittifakın başlıca patronu olan Prusya veliahdı da, Bu vaziyeti protesto ettiği için, düşmanlar gurubuna idhal olundu ve mevkiini kaybetmek, hatâ ta tevkif olunmakla korkutularak Berlini terke mecbur edildi Rusya ile olan bütün harp tehlikesi geçmiş görünüyordu. Bismarck Frankforta memnun döndü. Henüz Frankforta vasil olmamıştı ki eski Avusturya temayülü galebe çaldı ve müferrit bir anlaşma ile Prusya Avusturya taleplerini lüzumu halinde silâhla himayeyi taahhüt etti.

Bismarck, bu muahede tamamlanmaya kadar bir şey işitmedi. Nazırlar, tasvip etmeyeceğini bildikleri bir siyaset üzerinde ki tavsiyesini kasten sormaktan imtina etmişlerdi. Bismarck Mantuffel'e soğuk bir tebrik mektubu gönderecek kadar nefret hislerine galebe çalabilirdi. Gerlacha şöyle yazdı:

— Sonu var —

RADYO

CUMARTETİ 3/6/39
ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 13.35 Program.

13.35 Müzik (Neşeli müzik-Pl.)

14.00 Memleket saat ayarı, ajans meteoroloji haberleri.

14.10 Türk müziği.

1 — Peşrev.

2 — Artakinin kürdilhicazkâr şarkı: (Cismîn gibi).

3 — Şhak: (Çılgınca sevinç)

4 — Kemeçe taksimi.

5 — Faizenin: (Badei vuslat içilsin).

6 — Şemseddin Ziya: (Ey gonca açıl).

7 — Muhtelif saz eserleri.

14.40 15.30 Müzik (Karışık program - Pl.)

15.30 Milli küme müsabakaları (19 Mayıs stadiadan naklen)

19.00 Program.

19.05 Müzik (Dans saati Pl.)

19.30 Türk müziği (Fasil heyeti).

20.10 Konuşma (Dış politika hadisesi).

20.25 Neşeli plaklar - R.

20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.45 Türk müziği.

1 — Refik Fersan- (Cihanda biricik sevdiğim sensin).

2 — Şevki: (Bilmiyorum bana ne oldu).

3 — R. Fersan: Göksümden kaçıp gistin).

4 — Şemseddin Ziya: (Deniz dalgasını dinliyorum).

21.00 Müzik (Muhtelif seçilmiş beste, şarkı ve semailer).

21.20 Temsil (Nedim gecesi, Yazan: Ekrem Reşit).

22.00 Haftalık posta kutusu (Ecnebi dillerle).

22.30 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın).

23.00 Son ajans haberleri ve yarınki program.

23.15 Esham, tahvilât, kam-biyo ve ziraat borsası (fiyat).

23.25 24 Müzik (Cazband) Pl.

İnsan ve Öğretmen şahsiyeti

Yazan : Sabri Önüter

Gazetemizin dünkü nüshasında Yedi Eylül başöğretmeni Sabri Ünüterin (İnsan ve Öğretmen şahsiyeti) başlıklı bu güzel yazısı, büyük talisizlik eseri olarak; bir çok mürettep hatalarile ve anlaşılmaz bir halde intişar etmiştir.

Bir kaç satırla tashih ve telifisi mümkün olmayan bu kabahatı üzerimize aldık. B. Sabri Önüterden özür diliyerek yazısını tekrar neşrediyoruz :

Mevzuun felsefi analizi salâhiyet sahibi olanlara racidir. Fikrin ve istidlâlin mahsulü olan yazının hükmü bir mahiyeti tammun etmemesi de mümkündür.

İnsan; kendi nefesine olduğu kadar ailesine, hemcinsine ve mensup olduğu sosyeteye; bir bakımdan hattâ ziruh mevcudatta mahza insanlığın mütemayiz hasletleri ile medyun sayılır.

Zekânın fitrî istidat ve inkişafına göre havatta - enerji - istimali yine hilkaten insana bahşedilmiş bir hakıdır.

Ancak malik olduğu bütün cihazların tahriki ve tesiri altında istihsal edilecek netice; müktesep melekelerin ve hasletlerin yüksek derecelerine menuttur.

Varlık yaratmakta kudret; bu mefhumun aynı mevzuda ifade ettiği mâna ile şüphesiz ilmin tecrübenin ve tekniğin terbiye şeraiti dahilinde hallinden istihraç edilebilir.

Yaratma kabiliyeti ile meydana getirilen eserin asıl müesiri ilimdir. Şahsiyet onun müadele ve muhassılasında doğar, ihtisas; her (Branş) da ise kudretlerin tekâmülünü teşkil eder.

Bu mütalaaya istinat ettirilmesi düşünülen işin; müsbet veya menfi tecellisi, keyfiyet itibarıyla yine terbiye sahasına intikal derecesini gösterir, işte; itiyatların gayri şuurî hale ircaı bu keyfiyetin hakikate vusulünün bir delili addedilebilir.

İnsanın hayatı edindiği muhitin çerçevesi dışında asla cereyan etmez. Bununladır ki mükevvenatı kendi rüyet zaviyesinden tefekküre mecburdur.

Hayatın seyir ve inkişafını öyle müsait bir sahnede takip etmek ki; orada şahsiyet insanlığın yüksek temayülât ve his tekemmülâtı ile kusva derecesine erişmiş olsun...

Bana öyle geliyor! Bunca güç tahvil ve takdirlere rağmen vasıfların haiziyeti ve nefsi telkinatın delâli ile hak huzurunda en lâyük ve kâmil bir şah-

siyet öğretmende tahassul etmiş olabilir. Çünkü o, kavlen ve filen insanlığın ve hayatın pişuvasıdır.

Bununla beraber halk zümreleri arasında öğretmen şahsiyeti o kadar başka başka nazırlarla değişik manzaralar arzeder ki bu tenevvüleri bir noktada taksif etmek ve katî bir hükme bağlamak pek kolay bir şey olmasa gerektir.

Tahmini bir tasnif yapmak lazımgelirse; bilginin nazarında öğretmen, bir ruhiyat profesörü gözü ile öğretmen, bilhassa idareci zihniyeti ile öğretmen, yaşlı ve genç münevver talebe mütalaası ile öğretmen mutavassıt halk tabakası, sonra cahil kafası ile öğretmen, bunların fevkinde cumhuriyetin ve rejimin önünde öğretmen; bir de öğretmenin kendi gözü ile öğretmen.

Bu görünüş yalnız objektif değil, içten içe ve derinlemesine doğrudur. Bütün bu mülâhazalarla şeraiti kâfil mütenasip ve mütevazın anası camî, tatminkâr bir formülün yarattığını bulmak kabil midir?

Her gün geçen hayatımızın seyrine göre bir hata ve sevap cetveli tutmak belki mümkündür. Hafta, ay, yıl sonlarında mütevali yekünların netayici baki dahi olan nefsimizi tahkile medar olabilir. Ancak plançomuz bozuk çıkarsa nefsi tecziyeye kolay kolay muktedir olabilir miyiz?

Mukadder olan cihet tevil, tefsirlerle terbiye ve tenzih yollarını tutmak olacaktır. Sarhoşun sarhoşluğu, kumarbazın kumarı zem ettiği, mağrurun gururu kendine yakıştıramadığı fakat bunu men eden kuvvete kılıncı kuşandığı, silâh kullandığı görülmemiş hallerden değildir.

Bu haleti ruhiyede ric'i hareketler itiyatların esaretinde iyilik temayüllerinin göze dokunan hatları ve şerareleri sayılabilir. Mahza tezahürler karışısında izân ve idrakin tamikine havale ettiği, insanlarda gizli iki insan şahsiyeti.

Hakikat olan şudur ki: nef-sülemir tezkियede zaaf ile malül insanların ne hakiki hüviyetini tebarüz ettirmelerinin ve ne de şahsiyet tahlillerinde ve yaratmalarında güçleri kifayet etmiyor demektir.

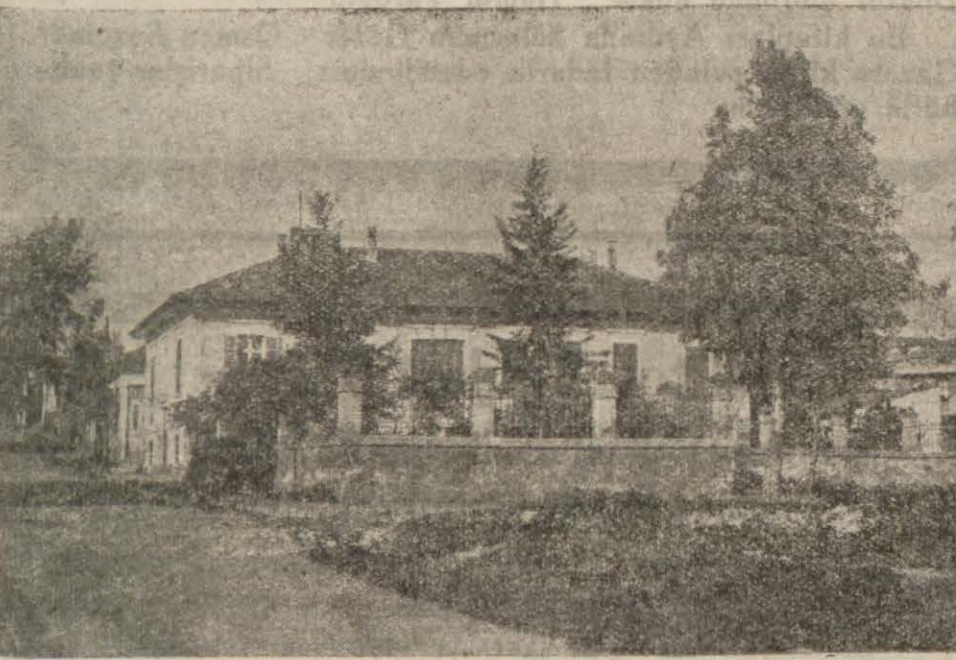
Ef'al ve harekâtta hisler, iradî mürakabede ve şuurî müvazene de; vicdan, içtimai, ahlâkî şamil olarak kültürel fezailin mihrakında tecelli edince mak-sut şahsiyet tebellür eder.

Bilen, gören, inanan öğretmen; kendi, yalnız kendi ufkunda doğan, kendi efkâr ve âlemi ile parlayan öğretmen, kendi benlik ve şahsiyetini kendinde yaratmış ve bulmuş demektir.

Şunu tebarüz ettirmek isterim ki, velveli, dağdağalı, mübareze hayatın akıntılarında ve yine bin türlü maddi ve manevî mesuliyet muvacehesinde nazırlara aks ve bazen fikirleri altüst eden öğretmen şahsiyeti, o birinci ve hepimizin müşterek şahsiyetidir.

Ölkü yolunka ve sanatkâr rolünde inan ve itimadın yarattığı, değişmeyen ve asla bozulmayan şahsiyet işte - o - öğretmenin mukaddes şahsiyetidir.

Sağlık Yurdu açıldı

Aydında Hasan efendi mahallesinde sağlık yurdu, şimdilik cerrahi kadın hastalıkları ve rontken servisleri ikmal edilerek açılmış. Hasta kabulüne başlamıştır.

Yurtda birinci sınıf mütahassıs doktorlarımız tarafından her türlü erkek kadın ameliyatları ve rontken muayeneleri yapılmakta ve tedavileri fennin son kabul ettiği tıbbi esaslar ve elerkaid dairesinde takip edilmektedir.

geçmesi nasıl arzu edilmez. Kurmak bizden, yürümek ve yürütmek gençlikten...

Akşam saat 21 de otorayımız Ödemiş'ten ayrıldı. Torbalıda İzmir'den gelen ekspresi bekledik. Onunla Aydına döndük. Bu yurd gezisi, bize çok şeyler öğretti. Hayalimiz kadar emellerimiz genişledi heyecanımız kadar dileklerimiz arttı. Memleketimiz namına yeni yeni ihtiyaçlar duyduk, çok şeylere

imrendik, fakat fazla üzülmeydik çünkü gördüklerimizi burada görmek zamanını pek te uzak bulmuyorduk.

Gezimiz çok neşeli geçti, meslektaşlarımızın yurd gezilerine icabı kadar önem ve değer vermesi lüzumuna hepimiz kanaat getirdik.

İmtiyaz sahibi ve Umumî Neşriyat Müdürü : Etem Mendres
Basıldığı yer : C H P Basımevi

Aydın Defterdarlığından :

Muhamme kıymet			Muhammen kıymeti		
L. K.	Cinsi	Kimden kaldığı	Mevkii	L. K.	
100 00	İncir bahçesi	Hüdaî oğlu Reşat	İşıklı	7 50	
400 00	" "	Emin veresleri	Serçe köy	30 00	
50 00	" "	Arap Mehmed Ali	Naipî		
25 00	" "	Kör sarı oğ. İsmail	Kızıl kaya	3 75	
50 00	" "	Pehlivan oğlu Ali	Kavak alanı	1 88	
100 00	" "	Hacı İsmail verese.	Naipî Eğlen yeri	3 75	
			Sınır Teke	7 50	

Yukarıda cins ve miktarları yazılı gayri menkullerin 938 senesi icarları 3/6/939 tarihinden itibaren 19/6/939 Pazartesi gününde satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Taliplerin o günde 0/0 7/5 teminat akçesile defterdarlığa müracaatları ilân olunur. 4

Aydın defterdarlığından :

Mhammen kıymeti				teminat akçası		
Lira K.	Ada	Parsel	Metre	Mahallesi	Lira K.	Cinsi
30 00	546	6	157	Mesudiye	2 25	Arsa
60 00	85	12	15	Hasan Ef.	4 40	—
50 00	358	1	112	" "	3 75	—
21 00	500	3	332	Kurtuluş	1 55 4/1	—
79 80	329	6	114	Cumhuriyet	6 00	—
60 00	546	1		Mesudiye	4 50	harap ev
25 00	471	3		—	1 88 4/3	arsa

Yukarıda cins ve miktarları yazılı gayrimenkullerin mülkiyetleri 3/6/939 tarihinden itibaren 19/6/939 pazartesi günü açık artırma suretile satılacaktır taliplerin % 7,6 teminat akçasile birlikte defterdarlığa müracaatları ilân olunur. 5

Gramofon Plak

Meraklılarına Müjde

10 Mayıs 939 Tarihinden İtibaren

Sahibinin Sesi, Odeon Kolombia ve Polydor

Marka plaklarını 135 kuruştan satmağa karar verdiğimi sayın müşterilerimize iftiharla bildirir bu fırsattan istifade etmelerini tavsiye ederim.

Mehmet Gürer

DEMİR YOLU CADDESİ

32/2 AYDIN

Ticaret ve müesseselerin

Dikkat nazarlarına

Matbaamızda Maliye Vekâletinin 1 Haziran 939 tarihinden itibaren kabul ettiği formül mucibince müstahdimin aylık vergi brduoları hazırlanmıştır.

Borduolar, fazla ve az müstahdimin dikkate alınarak iki boy üzerine yapılmıştır. Sayın müşterilerimizin emirlerine arz olunur.

C. H. P. Basımevi

HALKEVİ

Bakım Evi Muayene Saatları

Muayene günü	Saat	Doktor arkadaşımızın adı
Pazartesi	3 — 4	Operatör Medeni Boyer
Salı	4 — 5	Doktor Fuat Bayraktar (Cilt hastalıkları mutahassısı)
Çarşamba	2 — 3	Operatör Nuri Erkan
"	3 — 4	Doktor Şevket Gözaçan (Göz hastalıkları mutahassısı)
Perşembe	4 — 5	Doktor Muhsin (İç hastalıkları mutahassısı)
"	5 — 6	Doktor Şevket Kırbaş (İntani hastalıklar mutahassısı)
Cuma	4 — 5	Doktor Münif Erman (Kadın hastalıkları mutahassısı)
Cumartesi	2 — 3	Doktor Nafiz Yazgan
"	3 — 4	Doktor Halil Gözaydın

Süleyman Gezer - Osman Sezginer

Gazete Kitap Evi

Bu Hafta Çıkan Kitaplar

Kitabın adı	Yazan	Fiyatı
İnsanlar âlemi	Faik Sabri	150
Hayvanlar âlemi	Faik Sabri	130
Pratik Almanca dersleri	Şevket Dilmaç	130
Pratik İngilizce	Enver Kalaklı	125
Atatürk	M. Turhan Tan	50
Beyaz kitap	Halûk Cemil	50
Atatürk iki cephesi	Burhan Cahit	50
Kaynak	A. Candemir	50
Esrarlı Ada. Cilt 1,2,3	Fehmi Baldaş	50
Define adası	Muzaffer Nayır	50
Yalnız dönüyorum	Şükûfe Nihal	50
En büyük kaybımız		75
Doktor Moronun adası	Hamdi Varoğlu	50

Bu kitapları Aydında Süleyman Gezer - Osman Sezginer Gazete kitap evinden tedarik edebilirsiniz. Siparişler taahhü'lü gönderilir.

Doktor Şevket Kırbaş

Memleket hastanesi bakteriyolog ve entani hastalıklar mütehassısı

Muayenehanesini Cumhuriyet mahallesinde avukat B. İhsan evine nakletmiştir.

hastalarını her gün saat yediden sekize kadar ve öğleden sonr saat üçten altıya kadar kabul eder. İdrar, kan, balgam, maddei gaita ve her türlü tahlilâtı icra eder. Veremlilerde fennin en son tedavisi olan Pinomortaksi ile hastaları tedavi eder. (971)

Aydın Tapu Sicil Muhafızlığından

Aydın kalfa köyünün köy civarı mevkiinde şarkan/zeytinlik garben dere şimalen aleko zeytinliği cenuben dere ile çevrili un ve pamuk fabrikası mübadeleye tabi uncu alekonun olup kaçması maliye hazinesine kaldığı ve hazinece bilmüzeyede şahin oğlu Eyube satılmış olduğundan tasarrufunun tahkiki için gazete ile ilân tarihinden 2 gün sonra mahalde tahkikat yapmak üzere memur gönderilecektir.

Söz geçen yerde mülkiyet

veya her hangi bir aynı hak iddiasında bulunular varsa yerinde bulunacak memura ve ya hutta o güne kadar 1303 fiş numarasile müracaatları ilân olunur.

3

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.
Altı aylığı 3 liradır.
İdare yeri: Aydında C. H. P. Basımevi.
gazeteye ait yazılar için yazı işleri müdürlüğüne, ilânlar için idare müdürlüğüne müracaat edilmelidir.